Lukian
fra Samosata

Menippéiske satirer

Menippos eller orakelkonsultasjon i dødsriket
Ikaromenippos eller himmelfareren
Dialoger i dødsriket

en villanden visjon-bok

Lukian fra Samosata

Menippéiske satirer

Oversettelse, noter og etterord
av Aslak Rostad

Litteraturteoretisk tillegg
av Bjørn Ullevoldsæter

VILLANDEN
FORLAG

© 2009, 2011 Villanden forlag

www.villanden.no
Satt med 11,5 pt. Adobe Garamond Pro

ISBN 978-82-997869-7-3 (PDF)
ISBN 978-82-997869-2-8 (trykt)

Tekstene er oversatt og kommentert av dr. art. Aslak Rostad på grunnlag av M.D. MacLeods standardutgave av den greske originalteksten, *Luciani Opera* (Oxford, 1987). Tallene i margen angir seksjonsnummereringen som finnes på tvers av utgaver og oversettelser.

Iliaden og *Odysseen* er sitert fra P. Østbyes gjendiktninger, med unntak av sitatet i *Menippos* 10.

Takk til professorene Tomas Hägg og Jon Haarberg for verdifull assistanse under arbeidet med denne boken.

Menippos
eller
Orakelkonsultasjon
i Dødsriket
7

Ikaromenippos
eller
Himmelfareren
29

Dialoger i Dødsriket
59

Lukian fra Samosata og
menippéisk satire
Av Aslak Rostad
171

Den menippéiske satiren og
moderne litteraturteori
Av Bjørn Ullevoldsæter
203

Menippos

eller

Orakelkonsultasjon i Dødsriket

Menippos

1 *Vær hilset hjemstavns haller, porter, høye tårn!*
Hvor glad jeg så deg da jeg kom til lyset her.[1]

En venn

Er ikke det Menippos, Hunden?[2] Det kan ikke være noen annen, med mindre det er jeg som blingser, da. Jo da, Menippos fullt og helt! Men hvorfor er han så merkelig kledd: filtlue, lyre og løveskinn?[3] Jeg får vel gå bort til ham likevel. Vær hilset, Menippos! Hvor kommer du fra? Det er jo lenge siden sist du viste deg her i byen.

[1] Sitat fra Evripides' tragedie *Herakles,* v. 523–24.

[2] Menippos var kyniker eller «hundefilosof»; betegnelsen kan etymologisk tilbakeføres til gresk *kyon*, «hund».

[3] Menippos er iført attributtene til henholdsvis Odyssevs, Orfevs og Herakles, berømte sagnhelter som alle foretok reiser til underverdenen.

Menippos

Fra de dødes grotter kom jeg hit, da jeg forlot
hin mørkets port som leder inn til Hades' borg.[4]

Vennen

Milde Herakles! Har Menippos vandret heden uten at vi har merket det, og så blitt levende igjen?

Menippos

Nei, Hades slapp meg inn selv om jeg ei var død.[5]

Vennen

Hva fikk deg til å legge ut på en sånn vanvittig reise?

Menippos

En ynglings dårskap, ei forstand, lå bak min ferd.[6]

Vennen

Kjære venn, hold nå opp med å spille skuespill og å snakke i jamber![7] Fortell meg enkelt og greit hva slags kostyme dette er. Og hvorfor måtte du reise til underverdenen? Det er da absolutt ikke noen behagelig og trivelig reise.

---

[4] Sitat fra Evripides' tragedie *Hekabe*, v. 1–2.

[5] Sitat fra en tapt tragedie av Evripides.

[6] Sitat fra en tapt tragedie av Evripides.

[7] Jambisk trimeter var det mest brukte versemålet i talepartier i greske tragedier. Som svar på vennens oppfordring slår Menippos over til heksameter, versemålet i de homeriske eposene.

Menippos

Nøden har drevet meg, elskede venn, til å stevne til Hades
for å få rådspurt Teiresias' sjel, hin spåmann fra Thebai.[8]

Vennen

Hva? Er du blitt sprø? Du har vel ikke tenkt å snakke på vers til vennene dine?

Menippos

Ikke bli så forskrekket, kamerat! Jeg har nemlig nettopp truffet Evripides[9] og Homer, og uten at jeg skjønner hvordan er jeg blitt så full av poesi at versene strømmer ut så fort jeg åpner
2 munnen. Men si meg: Hvordan står det til her oppe på jorden? Hva driver folk i byen med?

Vennen

Å, det er ikke noe nytt. De stjeler, sverger falskt, tar ågerrenter og teller penger som før.

Menippos

Stakkars krek! De har jo ikke fått vite om de siste beslutningene i underverdenen og vet ikke, ved Kerberos[10], at ingen slipper unna de siste bestemmelsene om de rike.

---

[8] Et noe omarbeidet sitat fra *Odysseen* 11.164–65. Teiresias var en blind spåmann. Han opptrer i flere greske tragedier, bl.a. Sofokles' *Kong Ødipus*, og i *Odysseen,* hvor Odyssevs drar til Dødsriket for å spørre ham hvordan han skal komme trygt hjem til Ithaka.

[9] Evripides (480–406 f.Kr.), athensk tragedieforfatter. Han skrev mellom 88 og 92 dramaer, hvorav 17 er bevart. De mest kjente er *Medeia, Hippolytos* og *Bakkantinnene*.

[10] Kerberos er hunden som vokter inngangen til Dødsriket.

Vennen

Hva er det du sier? Er det blitt bestemt noe nytt i underverdenen som gjelder de som bor her oppe?

Menippos

Ja, ved Zevs, massevis! Men det er ikke riktig å fortelle dette videre til alle og enhver eller offentliggjøre hemmeligheter. Da kan noen anmelde meg til Rhadamanthys[11] for ugudelighet.

Vennen

Ved Zevs, Menippos! Du kan da ikke nekte en venn å få høre denne historien? Du snakker tross alt med en som vet å holde munn – og som dessuten er innviet i mysteriene[12].

Menippos

Vel, det er farlige ting du ber om og ikke helt passende for et gudfryktig menneske, men likevel skal jeg for din skyld ta sjansen. Det ble bestemt at de som er rike og stinne av penger, som vokter gullet sitt og låser det inn som om det skulle vært Danaë…[13]

---

[11] Rhadamanthys var sønn av Zevs og den fønikiske prinsessen Europa. Han ble senere konge av Kreta og etter sin død en av dommerne i Dødsriket, sammen med Minos og Aiakos.

[12] Mysterier var hemmelige ritualer forbeholdt innvidde. De mest kjente ble utført i Elevsis utenfor Athen til ære for gudinnen Demeter. Ordet «mysterier» kommer fra verbet *myein* som betyr *å tie*.

[13] Danaë var datter av kong Akrisios i Argos. Da en spådom fortalte at hennes sønn kom til å drepe Akrisios, sperret han datteren inne. Zevs kom seg likevel inn til henne i form av et gyllent regn. De ble på den måten foreldre til sagnhelten Persevs. Han kom senere til å drepe Akrisios ved et uhell under en diskoskonkurranse.

Vennen

Ikke fortell hva som er blitt bestemt, kjære venn, før du har fortalt det jeg aller helst vil høre, nemlig hvilken hensikt du hadde med å reise til underverdenen, hvem som var veiviser på turen, og hva du så og hørte der. For det er da bare rimelig at du som har så god smak, ikke utelater noe som er verdt å se eller høre.

Menippos

3 Jeg får vel komme deg i møte her også da, for hva kan man gjøre når en venn insisterer? Jeg skal først fortelle deg hvorfor jeg besluttet å legge ut på reisen til underverdenen. Da jeg var barn, fikk jeg høre Homers og Hesiods[14] beretninger om kriger og stridigheter ikke bare blant halvgudene, men også blant gudene selv. Dessuten fortalte de om gudenes utuktige oppførsel, voldelige framferd, bortføringer,[15] rettstvister, landsforvisning av fedre[16] og giftemål mellom søsken.[17] Alt dette trodde jeg var av det gode, og jeg ble selv i stor grad drevet mot slike ting. Men da jeg nærmet meg voksen alder, fikk jeg høre at lovene våre krever det motsatte av det dikterne skrev om: Man skal ikke bedrive utukt, yppe til strid eller bortføre noen. Derfor ble jeg svært rådvill og visste ikke hva jeg skulle gjøre med den situasjonen jeg var havnet i. Jeg tenkte at på den ene siden ville ikke gudene drive utukt eller yppe til strid seg i mellom hvis de visste at dette ikke var av det gode, men på den andre siden ville ikke de som fastsatte lovene, anbefale det motsatte hvis de ikke mente dét var en fordel.

---

[14] Et av Lukians yndlingstemaer er å anklage dikterne Homer og Hesiod for å tillegge gudene umoralske handlinger.

[15] Det siktes til Hades' bortføring av Persefone, Demeters datter.

[16] Lukian sikter til Kronos, Zevs' far, som ble forvist etter krigen mellom gudene og titanene.

[17] Zevs var gift med sin søster Hera.

4 Siden jeg var slik i villrede, bestemte jeg meg for å dra til disse såkalte filosofene for å legge min skjebne i deres hender, be dem bruke meg til hva de ville og vise meg en enkel og sikker vei her i livet. Dette var hva jeg trodde jeg ville oppnå da jeg gikk til dem, men uten at jeg merket det, ble jeg drevet fra asken til ilden. For da jeg fikk tatt dem nærmere i øyesyn, fant jeg *enda* mer uvitenhet og rådvillhet blant disse menneskene, og dermed fikk de meg til å forstå at det livet som folk flest lever er gull verdt.

Én av filosofene anbefalte for eksempel alltid å strebe etter nytelse under enhver omstendighet, for dét var lykken. En annen anbefalte det motsatte, nemlig at man alltid skulle slite og streve, få kontroll over legemet, gå i fillete klær, ikke vaske seg og være foraktet og hånet av alle. Han siterte til stadighet disse vulgære ordene til Hesiod om ære, svette og om å komme seg til toppen.[18] Én filosof anså det best å sky penger som pesten og være likegyldig til hva folk eide. En annen igjen hevdet på sin side at rikdom var et gode. Og hva kan man si om universet? Daglig ble jeg kvalm av å høre dem snakke om «det immaterielle», «atomer», «tomrom» og en bråte andre slike begreper. Men det aller mest absurde var at når de snakket om de mest motsetningsfulle ting, la alle sammen fram svært gode og overbevisende argumenter: Når én av dem sa at en ting var varm, og en annen sa at samme ting var kald, var det ikke mulig å argumentere mot noen av dem, til tross for at man visste helt sikkert at noe ikke ville kunne være varmt og kaldt på samme tid. Derfor opplevde jeg rett og slett det samme som folk som sitter og halvsover: Noen ganger nikket jeg forover, andre ganger bakover.[19]

---

[18] Hesiods læredikt *Verk og dager,* v. 287.

[19] I antikken uttrykte man bifall ved å nikke framover og avvisning ved å kaste hodet bakover.

5 Men det var en ting som var enda mer urimelig enn dette. Jeg holdt nemlig øye med dem og fant ut at disse menneskene gjorde det stikk motsatte av det de selv argumenterte for. Jeg så for eksempel at de som ga råd om at man skulle sky penger, de voktet nidkjært over sine egne midler, kranglet om renter, underviste mot betaling og fant seg i hva det skulle være for pengenes skyld. De som mente at berømmelse ikke var noe å trakte etter, de gjorde og sa hva som helst nettopp av den grunn, mens nesten alle de som sa de var imot nytelse, var selv henfalne til sitt eget velvære.

6 Jeg så ikke noe håp og var fortsatt svært misfornøyd, men jeg trøstet meg i det stille med at jeg var uvitende og fremdeles ukyndig i min søken etter sannheten i selskap med så mange vise menn som var berømte for sin innsikt. En gang jeg lå våken på grunn av dette, bestemte jeg meg for å dra til Babylon og spørre en mager,[20] disse som er elever og etterfølgere av Zoroaster.[21] Jeg hadde nemlig hørt at de kunne åpne portene til Hades ved hjelp av bestemte besvergelser og ritualer, og føre hvem som helst trygt ned dit og tilbake igjen. Jeg mente det beste ville være å foreta en nedstigning til Dødsriket med assistanse fra en av disse, og så oppsøke Teiresias fra Boiotia[22] og spørre ham som var slik en vis spåmann om hva som var den beste formen for livsførsel, den en forstandig mann ville valgt.

Jeg spratt opp og la av gårde, strake veien til Babylon, så fort jeg kunne. Da jeg kom fram, havnet jeg i samtale med en

---

[20] En mager (gresk *magos*) var en prest i den zoroastriske religionen. Ordet «magi» kommer fra denne tittelen. Det nye testamentets «vise menn» kalles forøvrig *magoi* i grunnteksten.

[21] Zoroaster eller Zarathustra, iransk profet og grunnlegger av zoroastrismen.

[22] Landskap i Hellas, nord for Athen, mellom Euboiasundet og Korinthbukta.

kaldeer som var en vis mann og svært kyndig i sin kunst. Han var grå i håret, hadde et langt, fornemt skjegg og het Mithrobarzanes. Etter at jeg hadde tigget og bedt lenge, kom vi til enighet om at han skulle vise meg veien ned til Dødsriket for den prisen han forlangte.

7 Denne mannen tok så imot meg som sin gjest. Først førte han meg i en periode på ni og tyve dager som begynte med nymånen, ved soloppgang ned til Eufrat og vasket meg mens han mumlet en lang ramse jeg ikke klarte å høre skikkelig. Han framsa den nemlig svært fort og utydelig, på samme måte som dårlige herolder gjør under idrettsleker. Det virket som han påkalte overnaturlige vesener. Etter å ha framsagt besvergelsen spyttet han meg tre ganger i ansiktet. Deretter gikk vi hjem uten å møte blikket til noen av dem vi traff. Vi spiste nøtter, drakk melk, honningvin og vann fra Khoaspes[23], og sov på gresset under åpen himmel.

Da han hadde fått nok av disse forberedelsene, førte han meg midt på natten ned til Tigris hvor han renset, rengjorde og innviet meg ved hjelp av en fakkel, en strandhyasint og masse andre greier mens han mumlet på denne besvergelsen sin. Da han hadde fortrollet hele meg og gått i sirkel rundt meg slik at ikke gespenstene skulle kunne skade meg, lot han meg gå baklengs tilbake til huset i den tilstanden jeg var i, og så ordnet
8 vi resten av det som hadde med reisen å gjøre. Selv iførte han seg en magisk kappe som lignet svært på slike som mederne bruker, mens han ga meg dette her – filtlua og løveskinnet i tillegg til lyren – og kledte meg i det. Han rådet meg også til ikke å si «Menippos» hvis noen spurte hva jeg het, men «Herakles», «Odyssevs» eller «Orfevs».

[23] Elv i det vestlige Persia.

Vennen

Hvorfor det, Menippos? Jeg skjønner ikke vitsen, verken med kostymet eller disse navnene.

Menippos

Det er da innlysende og slett ikke noe mystisk, det! Siden disse karene hadde dratt ned til Hades i live før oss, mente han at hvis han fikk meg til å ligne på dem ville jeg lett unnslippe Aiakos'[24] vakter og passere uhindret som en gammel kjenning på grunn av kostymet, slik som i tragediene.

9 Dagen var nå i anmarsj og vi gikk ned til elven og la fra land. Han hadde skaffet oss en båt, offerdyr, honningvin og andre ting som trengtes til ritualet. Da vi hadde lastet opp alt utstyret,

steg vi på skipet om bord, mens tårene strømmet så stride.[25]

Vi ble ført et stykke nedover elven før vi seilte inn i den sumpsjøen Eufrat munner ut i. Denne krysset vi og kom fram til et øde og skogkledd sted uten sol. Der gikk vi i land. Under ledelse av Mithrobarzanes gravde vi en grøft, slaktet offerdyrene og helte blodet ned i grøfta. Imens stod mageren, med en tent fakkel i hånden, og skrek av all kraft en påkallelse av demoner og alle straffende og hevnende guddommer;

Hékate, nattens gudinne og dronning Perséfone grusom.[26]

---

[24] Se note 11.

[25] Sitat fra *Odysseen* 11.5.

[26] Sitat fra et ukjent verk. Hekate var en gudinne knyttet til magi. Hun ble bl.a. regnet som en av vokterne i Dødsriket og kunne påkalle de døde. Persefone var datter av korngudinnen Demeter. Hun ble røvet av Hades,

Samtidig la han til noen barbariske og uforståelige navn med mange stavelser.

10 Straks begynte alt å riste. Besvergelsen fikk jorden til å revne; i det fjerne kunne man høre Kerberos gjø, og alt ble grått og dystert.

Skyggenes drott Aïdónevs fór sammen i frykt under jorden,[27]

for nå var det meste synlig, både innsjøen, Den brennende elven og Plutons[28] palass. Like fullt gikk vi ned gjennom sprekken, og der fant vi Rhadamanthys halvdød av skrekk. Kerberos gjødde og sto klar til sprang, men jeg klimpret raskt på lyren, og straks ble han helt betatt av musikken. Da vi kom fram til innsjøen, var det bare så vidt vi kom oss over. Fergen var nemlig full og flommet over av jammerskrik fordi alle om bord var skadet. Én i beinet, én i hodet, eller det var noe annet som var skadet. Jeg tror nemlig de kom fra en eller annen krig.

Men da den godeste Kharon[29] så løveskinnet jeg hadde på meg, trodde han jeg var Herakles. Han tok oss om bord, ga oss med glede skyss over og pekte ut stien for oss da vi hadde gått i
11 land. Siden det var mørkt, gikk Mithrobarzanes først, mens jeg holdt fast i ham og fulgte etter til vi kom fram til en eng som var overgrodd av liljer. Der fløy daudingenes skygger skrikende omkring oss. Etter å ha gått et stykke til, kom vi fram til Minos' domstol. Minos selv satt på sin høye trone. På den ene siden av ham stod poinene, erinnyene og alastorene.[30] På den andre

---

Underverdenens hersker, og ble dronning i Dødsriket.

[27] Sitat fra *Iliaden* 20.61. Aïdonevs er et annet navn på Hades, underverdenens gud.

[28] Pluton er et annet navn på Hades. Navnet betyr egentlig «rikdom».

[29] Kharon var fergemannen som førte de døde over elven Styx til Dødsriket.

[30] Poiner, erinnyer og alastorer var demoner som representerte hevn, straff

siden ble det ført fram en stor mengde mennesker som var lenket til en lang kjetting. Det ble sagt at de var skatteinnkrevere, horkarer, halliker, spyttslikkere, angivere og en diger hop av slike som bare lager trøbbel her i livet. I en gruppe for seg ble rikingene og ågerkarene ført fram; bleke, vomfeite og giktiske var de, og alle sammen iført en halslenke og en såkalt kråke[31] som veide femti kilo. Vi stilte oss i nærheten, betraktet det som skjedde, og lyttet til forsvarstalene deres. Men det var noen pussige talere som framførte anklagene mot dem.

Vennen

Hvem var det, ved Zevs? Si det, da!

Menippos

Du har sett disse skyggene som solen lager av kroppene våre?

Vennen

Ja visst!

Menippos

Når vi dør, er det de som framsetter anklager og vitnemål mot oss og gjennomgår alt vi har gjort i livet. De regnes nemlig som svært troverdige fordi de alltid har vært festet til oss og aldri har forlatt kroppene våre.

12 Vel, Minos vurderte fangene grundig og sendte hver enkelt til de usaliges land for å ta sin straff i samsvar med de ugjerningene de hadde begått. Han var spesielt oppmerksom på dem som hadde latt rikdom og makt gå til hodet på seg og nærmest forlangt at folk skulle falle på kne for dem. Han foraktet nemlig arrogansen og det hensiktsløse narrespillet deres, at de ikke

---

og forbannelse.

[31] Trolig en jernkule som skal hindre fanger fra å rømme.

hadde forstått at de selv og eiendelene deres var forgjengelige. Nå var de ribbet for all sin glans – da tenker jeg på rikdom, fin familie og makt – og stod nakne med bøyd hode og tenkte på sin tidligere lykke som om det var en drøm. Jeg ble derfor svært oppstemt da jeg så dette, og hvis det var en av dem jeg kjente, gikk jeg bort til ham og minnet ham forsiktig på hvordan han hadde vært mens han levde, og hvilken blære han hadde vært når det stod masse mennesker ved porten hans tidlig om morgenen og ventet på at han skulle vise seg. Da ble de nemlig presset vekk og stengt ute av tjenerne hans, og når han endelig åpenbarte seg for dem kledd i purpur, gull eller broderier, trodde han at han gjorde dem som hilste ham lykkelige og salige hvis han strakte fram brystet eller høyre hånd slik at de kunne kysse ham. Disse påminnelsene gjorde dem svært opprørte.

13 Men det var én sak hvor Minos viste nåde: Da Dionysios av Sicilia ble anklaget av Dion for en mengde fryktelige og ugudelige gjerninger, og skyggen hans hadde vitnet mot ham, kom Aristippos fra Kyrene fram. Han ble nemlig holdt høyt i ære og hadde stor innflytelse i Dødsriket. Selv om Dionysios allerede var i ferd med å bli bundet til Kimæren[32], fikk Aristippos opphevet dommen ved å fortelle at han hadde bistått mange lærde menn med penger.[33]

14 Vi gikk fra domstolen og kom fram til stedet hvor folk ble straffet. Der, min venn, var det mye sørgelig både å se og høre:

---

[32] En kimære (gresk *khimaira*) var et uhyre med et løvehode foran, et geitehode i midten og bakerst en slange.

[33] Dionysios den yngre (ca. 397–343 f.Kr.) var konge av Syrakus på Sicilia i to perioder: 367–357 og 346–344. Han ble styrtet av sin onkel, filosofen Dion (408–354 f.Kr.). Dionysios omga seg med intellektuelle og kunstnere, blant andre Platon, som uten å lykkes forsøkte å gjøre Dionysios til filosofkonge, og filosofen Aristippos av Kyrene (ca. 439–ca. 366 f.Kr.), som bodde store deler av sitt liv ved hoffet i Syrakus.

smellet fra pisker og skrikene fra dem som ble grillet over åpen ild. Det var også strekkbenker, gapestokker og tredemøller der. Kimæren rev de døde i filler og Kerberos slukte dem. Alle ble straffet samtidig, både konger, slaver, satraper,[34] fattige, rike og tiggere, og alle angret de sine forbrytelser. Noen av dem kjente vi igjen straks vi fikk øye på dem; det var de som nylig var døde. Andre skjulte ansiktene sine og snudde seg bort, eller de så på oss med underdanig og bedende blikk. Og du kan tro nettopp disse menneskene hadde vært nedlatende og arrogante mens de levde! De fattige fikk bare halvparten så mye tortur, og de fikk hvile en stund før avstraffelsen fortsatte. Jeg så også en del mytiske skikkelser: Ixion, Sisyfos, frygeren Tantalos – han hadde det riktig ille – og Tityos som ble født av jorden. Milde Herakles, så stor han var! Han lå og opptok et område stort nok til en åker.[35]

15 Vi dro videre og havnet på den akherusiske slette hvor vi fant halvgudene og heltinnene og en hel haug med daudinger som var fordelt etter nasjonalitet og stamme. Noen av dem var eldgamle og møllspiste, og, som Homer sier, «kraftløse». Andre igjen var friske og faste i fisken, og da spesielt egypterne – på grunn av holdbarheten i mumifiseringen, altså. Men det var

[34] Satrap var tittelen provinsguvernørene i Perserriket bar.

[35] Flere av de beskrivelsene Lukian gir av avstraffelsene i Hades, er hentet fra *Odysseens* 11. sang. Ixion ble bundet til brennende hjul for å ha forsøkt å voldta Hera. Sisyfos måtte rulle en stein som alltid trillet ned igjen, opp et fjell. Tantalos stjal gudenes føde, nektar og ambrosia, og serverte dem kjøttet av sin sønn Pelops. Som straff måtte han stå med vann til halsen og drueklaser hengende over seg, men hver gang han forsøkte å drikke eller spise, forsvant vannet, og grenene på treet bøyde seg vekk. Tityos var en titan som var sønn av Gaia. Han ble straffet ved at to gribber hakket i leveren hans fordi han forsøkte å voldta Leto, mor til Apollon og Artemis. Ifølge *Odysseen* 11.578, dekket Tityos ni mål mark der han lå bundet.

ikke lett å kjenne igjen enkeltpersoner. De var alle sammen blitt helt like etter at knoklene var kommet til syne. Likevel klarte vi med store vansker å gjenkjenne dem, etter å ha studert dem nøye. De lå tett sammen, uten kjennetegn og uten å ha bevart noen av de tidligere så tiltalende trekkene sine. Når så mange skjeletter lå på samme sted og alle hadde det samme uhyggelig tomme blikket og de flekkete tennene, ble jeg virkelig i tvil om hvordan jeg kunne skille Thersites fra den vakre Nirevs, tiggeren Iros fra faiakernes konge eller kokken Pyrrias fra Agamemnon.[36] Ingen av de gamle kjennetegnene var igjen; det var bare knokler som så helt like ut, hulter til bulter uten merkelapper. Ingen kunne lenger skille dem fra hverandre.

16 Da jeg så dette, tenkte jeg at menneskelivet ligner et langt opptog, alt iscenesatt og arrangert av Skjebnen som har utstyrt deltagerne med ulike kostymer. For én mann kunne hun kanskje utstyre på kongelig vis: Hun satte på ham en krone, ga ham livvakter og bekranset ham med et diadem. En annen kledde hun i tjenerklær. Én pyntet hun slik at han ble vakker, en annen gjorde hun vanskapt og latterlig. Det må nemlig være litt variasjon i forestillingen, tror jeg. Midt under opptoget byttet hun ofte kostymer på deltakerne og lot dem ikke fullføre opptoget der de først var blitt plassert. I stedet tok hun av dem kostymet og tvang for eksempel Kroisos til å kle seg som en

[36] Thersites opptrer i *Iliadens* 2. sang, hvor han argumenterer for at grekerne skal oppgi beleiringen av Troja og reise hjem. Han beskrives som den styggeste av akaierne (grekerne). Nirevs deltok også i felttoget mot Troja og ble nest etter Akhillevs regnet som den vakreste av akaierne. Iros var en tigger på Ithaka som ifølge *Odysseens* 18. sang utfordret Odyssevs til boksekamp. Faiakernes konge, Alkinoos, opptrer også i *Odysseen* som den som gir Odyssevs husrom etter at han har reist fra Kalypsos øy. Agamemnon var konge av Argos og bror av Menelaos, Helenas mann. Han var leder for akaierne under felttoget mot Troja.